

กองอาคารสถานที่และระบบก่อสร้าง

กษ ๑๙๐๖ (กศท.ว.) ๒ / ๑๑๓ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๓

องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มวกเหล็ก สระบุรี

บันทึกข้อความ

สารบรรณกลาง
รับที่ ๙๙๙๙
รับวันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๓
ออกวันที่ เวลา
๒๕๖๓

ฝ่าย/สำนัก พัสตและบริกา ร กองอาคารสถานที่และบริกา รทั่วไป แผนกอาคารสถานที่และออกแบบก่อสร้าง
ที่ กษ ๑๙๐๖ / ๕๓๓ วันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความเห็นชอบคู่มือการปฏิบัติงาน การตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่าK)

เรียน ผู้อำนวยการ

ตามคำสั่งฝ่ายพัสดุและบริกา ร ที่ ๗/๒๕๖๓ เรื่องแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่าK) (เอกสารแนบ ๑) คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำคู่มือตามแผนการปฏิบัติงาน Action Plan (เอกสารแนบ ๒) โดยได้ทำการเปรียบเทียบคู่มือการปฏิบัติงานดังกล่าว ๒ หน่วยงาน ดังนี้ (เอกสารแนบ ๓)

๑. มหาวิทยาลัยทักษิณ

๒. สำนักงานชลประทานที่ ๕ กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ คณะทำงานฯ ได้ดำเนินการจัดทำร่างคู่มือการตรวจสอบเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่าK) เรียบร้อยแล้ว จึงขอส่งร่างคู่มือการปฏิบัติงานฯ ตามรายละเอียดที่แนบ (เอกสารแนบ ๔)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหากเห็นชอบ จักได้แจ้งเวียนให้ถือปฏิบัติต่อไป

ทศ. น.

๒๗/๕/๖๓
๒๗/๕/๖๓

กษ/๒๗/๕/๖๓
(นางกัญญา ศรีฟ้า)

หัวหน้าฝ่ายพัสดุและบริกา ร

๑๙๕๐๖

๒๕ พ.ค. ๒๕๖๓

(นายสุชาติ จริยาเลิศศักดิ์)

รองผู้อำนวยการ ทำการแทนผู้อำนวยการ
องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

เสนอ ผบ.บ.

๑๙/๕/๖๓

(นางสุนันท์ ธารรวงษ์)

หัวหน้ากองเลขานุการ

ทำการแทน หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ

ทศ. น.
เพื่อรณทริเนนทอ พังคือน
เพื่อรณทริเนนทอ พังคือน

๑๗/๕/๖๓

(นางกัญญา ศรีฟ้า)

หัวหน้าฝ่ายพัสดุและบริกา ร

แผนกอาคารสถานที่และออกแบบก่อสร้าง
รับที่ ๑๑๑๑
วันที่ ๒ มิ.ย. ๒๕๖๓
เวลา

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K)

ประจำปี ๒๕๖๓

จัดทำโดย

คณะกรรมการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K)

ฝ่ายพัสดุและบริการ

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ	๓
วัตถุประสงค์	๓
ประโยชน์ที่ได้รับ	๓
ขอบเขตของข้อมูล	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ	๓

บทที่ ๒ โครงสร้างภารกิจของหน่วยงานและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

โครงสร้างหน่วยงาน	๖
บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน	๖

บทที่ ๓ หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน	๙
วิธีการปฏิบัติงาน	๑๓
เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติงาน	๑๔
แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๔

บทที่ ๔ เทคนิคในการปฏิบัติงาน

กลยุทธ์การปฏิบัติงาน	๑๖
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๖
การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน	๑๗
จรรยาบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน	๑๗

บทที่ ๕ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	๒๐
ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงหรือการปฏิบัติงาน	๒๐
ถาม – ตอบ	๒๒
ขั้นตอนการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้	๒๘
บรรณานุกรม	๒๙

บทที่ ๑

บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญ

ในปี ๒๕๑๖ ได้เกิดวิกฤติการณ์วัสดุก่อสร้างที่สำคัญเกิดการขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็วคือ เหล็กเส้นขาดแคลนทั่วโลกจึงทำให้มีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ ก่อสร้างโดยตรงและรุนแรง ผู้รับเหมาต่างได้รับความเดือดร้อน บางรายหยุดดำเนินกิจการ บางรายละทิ้งงาน เพราะไม่สามารถรับการขาดทุนได้ ขณะเดียวกันผู้จ้างเหมา ก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้นำ “ค่า K” มาใช้เพื่อช่วยเหลือ ผู้รับเหมา ให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการเป็นผู้ออกหลักเกณฑ์ เงื่อนไข สูตร ประเภท และลักษณะงานที่เข้าข่าย สามารถขอรับเงินชดเชยจากรัฐบาลได้ จนถึงปี ๒๕๒๔ รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกการใช้ “ค่า K” เนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจกลับเข้าสู่ภาวะปกติและเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ คณะรัฐมนตรีได้ มีมติให้นำ “ค่า K” มาใช้อีกครั้ง เนื่องจากผลของภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยได้ เจริญก้าวหน้าและขยายตัว อย่างรวดเร็ว ก่อให้เกิดการลงทุนอย่างมากในธุรกิจหลายสาขา โดยเฉพาะ ธุรกิจการก่อสร้าง เพื่อรองรับเศรษฐกิจที่ ขยายตัว เป็นเหตุให้วัสดุก่อสร้างที่สำคัญ คือ เหล็กเส้น ปูนซีเมนต์ หินและไม้ขาดแคลนและมีราคาสูงขึ้นมากอย่าง ต่อเนื่องผู้ประกอบการก่อสร้างต่างได้รับความเดือดร้อน รัฐบาลจึงให้ความช่วยเหลือโดยมีมติให้ใช้ “ค่า K” มา จนถึงปัจจุบัน

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นคู่มือ/แนวทางและวิธีปฏิบัติ ในการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ของผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องไปใช้ปฏิบัติ

๓. ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นคู่มือปฏิบัติงานสำหรับผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ศึกษาทำความเข้าใจและใช้เป็น คู่มือในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๔. ขอบเขตของคู่มือ

คู่มือ “การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)” ฉบับนี้ ใช้กับผู้ปฏิบัติงาน ด้านพัสดุ หน่วยงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๕. นิยามศัพท์เฉพาะ/คำจำกัดความ

ค่า K หมายถึง ตัวเลขดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างาน ณ ระยะเวลาที่ผู้รับเหมาก่อสร้างเปิดของ ประกวดราคาได้ เปรียบเทียบกับระยะเวลาที่ส่งงานในแต่ละงวด

งานอาคาร หมายถึง ตัวอาคาร เช่น ที่ทำการ โรงเรียน โรงพยาบาล หอพัก ที่พักอาศัย หอประชุม อัมจันทร์ ยิมเนเซียม สระว่ายน้ำ โรงอาหาร คลังพัสดุ โรงงาน รั้ว เป็นต้น และให้ หมายความว่ารวมถึง

- ๑) ไฟฟ้าของอาคารบรรจุถึงสายเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงหม้อแปลงไฟฟ้าและ ระบบไฟฟ้า ภายในบริเวณ
- ๒) ประปาของอาคารบรรจุถึงเมนจำหน่าย แต่ไม่รวมถึงระบบประปาภายใน บริเวณ
- ๓) ระบบท่อหรือระบบสายต่างๆ ที่ติดอยู่หรือฝังอยู่ในส่วนของอาคาร เช่น ท่อปรับ อากาศ ท่อ ก๊าซ สายไฟฟ้าสำหรับเครื่องปรับอากาศ สายล่อฟ้า ฯลฯ

๔) ทางระบายของอาคารจนถึงทางระบายน้ำภายนอก

๕. ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับอาคาร เฉพาะส่วนที่ติดกับอาคารโดยต้องสร้างหรือประกอบพร้อมกับการก่อสร้างอาคาร แต่ไม่รวมถึงเครื่องจักรหรือเครื่องมือกลที่นำมาประกอบหรือติดตั้ง เช่น ลิฟต์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องสูบน้ำ เครื่องปรับอากาศ พัดลม ฯลฯ

๖. ทางเท้ารอบอาคาร ดินถม ดินตัก ห่างจากอาคารโดยรอบไม่เกิน ๓ เมตร

งานดิน หมายถึง การขุดดิน การตักดิน การบดอัดดิน การขุดเปิดหน้าดิน การเกลี่ยบด อัดดิน การขุด-ถม บดอัดแน่นเขื่อน คลอง คันคลอง คันกันน้ำ คันทาง ซึ่งต้องใช้เครื่องจักรเครื่องมือ กลปฏิบัติงาน

งานหินเรียง หมายถึง งานหินขนาดใหญ่นำมาเรียงกันเป็นชั้นให้เป็นระเบียบจนได้ความหนาที่ต้องการ โดยในช่องว่างระหว่างหินใหญ่จะแซมด้วยหินย่อยหรือกรวดขนาดต่างๆ และทรายให้เต็มช่องว่าง มีการควบคุมคุณสมบัติของวัสดุและมีข้อกำหนดวิธีปฏิบัติโดยใช้เครื่องจักร เครื่องมือกล หรือแรงคน และให้หมายความรวมถึงงานหินทิ้ง งานหินเรียง ยาแนว หรืองานหินใหญ่ที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกัน เพื่อป้องกันการกัดเซาะพังทลายของลาดตลิ่งและท้องลำนํ้า

งานเจาะระเบิดหิน หมายถึง งานเจาะระเบิดหินทั่วไป ระยะทางขนย้ายไป-กลับ ประมาณไม่เกิน ๒ กิโลเมตร ยกเว้นงานเจาะระเบิดอุโมงค์ซึ่งต้องใช้เทคนิคขั้นสูง

งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก หมายถึง ผิวถนนคอนกรีตที่ใช้เหล็กเสริม ซึ่ง ประกอบด้วยตะแกรงเหล็กเส้นหรือตะแกรงลวดเหล็กกล้าเชื่อมติด (WELDED STEEL WIRE FARRIC) เหล็กเดือย (DOWEL BAR) เหล็กยึด (DEFORMED TIE BAR) และรอยต่อต่างๆ (JOINT) ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงแผ่นพื้นคอนกรีตเสริมเหล็ก บริเวณคอสะพาน (R.C. BRIDGE APPROACH) ด้วย

งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก หมายถึง ท่อคอนกรีตเสริมเหล็ก สำหรับงานระบายน้ำ (PRECAST REINFORCED CONCRETE DRAINAGE PIPE) งานวางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก งานลาดคอนกรีตเสริมเหล็กวางระบายน้ำและบริเวณลาดคอสะพาน รวมทั้งงาน บ่อพักคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตเสริมเหล็กอื่นที่มีรูปแบบและลักษณะงานคล้ายคลึงกัน เช่น งานบ่อพัก (MANHOLE) ท่อร้อยสายโทรศัพท์ ท่อร้อยสายไฟฟ้า เป็นต้น

งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง หมายถึง สะพานคอนกรีตเสริม เหล็ก โครงสร้างฐานรากคอนกรีตเสริมเหล็กคอสะพาน (R.C. BEARING UNIT) ท่อเหลี่ยมคอนกรีต เสริมเหล็ก (R.C. BOX CULVERT) หอถ้ำน้ำโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมกันตลิ่งคอนกรีตเสริม เหล็ก ทำเทียบเรือคอนกรีตเสริมเหล็กและสิ่งก่อสร้างอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

งานโครงสร้างเหล็ก หมายถึง สะพานเหล็กสำหรับคนเดินข้ามถนน โครงเหล็กสำหรับ ติดตั้งป้ายจราจร ชนิดแขวนสูง เสาไฟฟ้าแรงสูง เสาวิทยุ เสาโทรทัศน์ หรืองานโครงเหล็กอื่นที่มี ลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่รวมถึงงานติดตั้งเสาโครงเหล็กสายส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่างๆ ที่ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อ ระบายน้ำ น้ำตก รางเท สะพานน้ำ ท่อลอด ไซฟอน และอาคารชลประทานชนิดอื่นๆ ที่ไม่มีบาน ระบายเหล็ก แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคาร ชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก หมายถึง อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กชนิดต่างๆ ที่ ก่อสร้างในแนวคลองส่งน้ำหรือคลองระบายน้ำ เพื่อควบคุมระดับและหรือปริมาณน้ำ ได้แก่ ท่อส่งน้ำเข้านา ท่อระบายน้ำ ประตูระบายน้ำ อาคารอัดน้ำ ท่อลอดและอาคารชลประทานชนิดต่างๆ ที่มีบาน ระบายน้ำ แต่ไม่รวมถึงงานอาคารชลประทานขนาดใหญ่เช่น ฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคาร ชลประทานประกอบของเขื่อน เป็นต้น

งานบานระบาย TRASHRACK และSTEEL LINER หมายถึง บานระบายเหล็กเครื่อง กว้านและโครงยก รวมทั้ง BULK HEAD GATE และงานท่อเหล็ก

งานเหล็กเสริมคอนกรีต และANCHOR BAR หมายถึง เหล็กเส้นที่ใช้เสริมในงาน คอนกรีตและเหล็ก ANCHOR BAR ของงานฝาย ทางระบายน้ำล้น หรืออาคารชลประทานประกอบ ของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่าย เฉพาะงานเหล็กดังกล่าวเท่านั้น

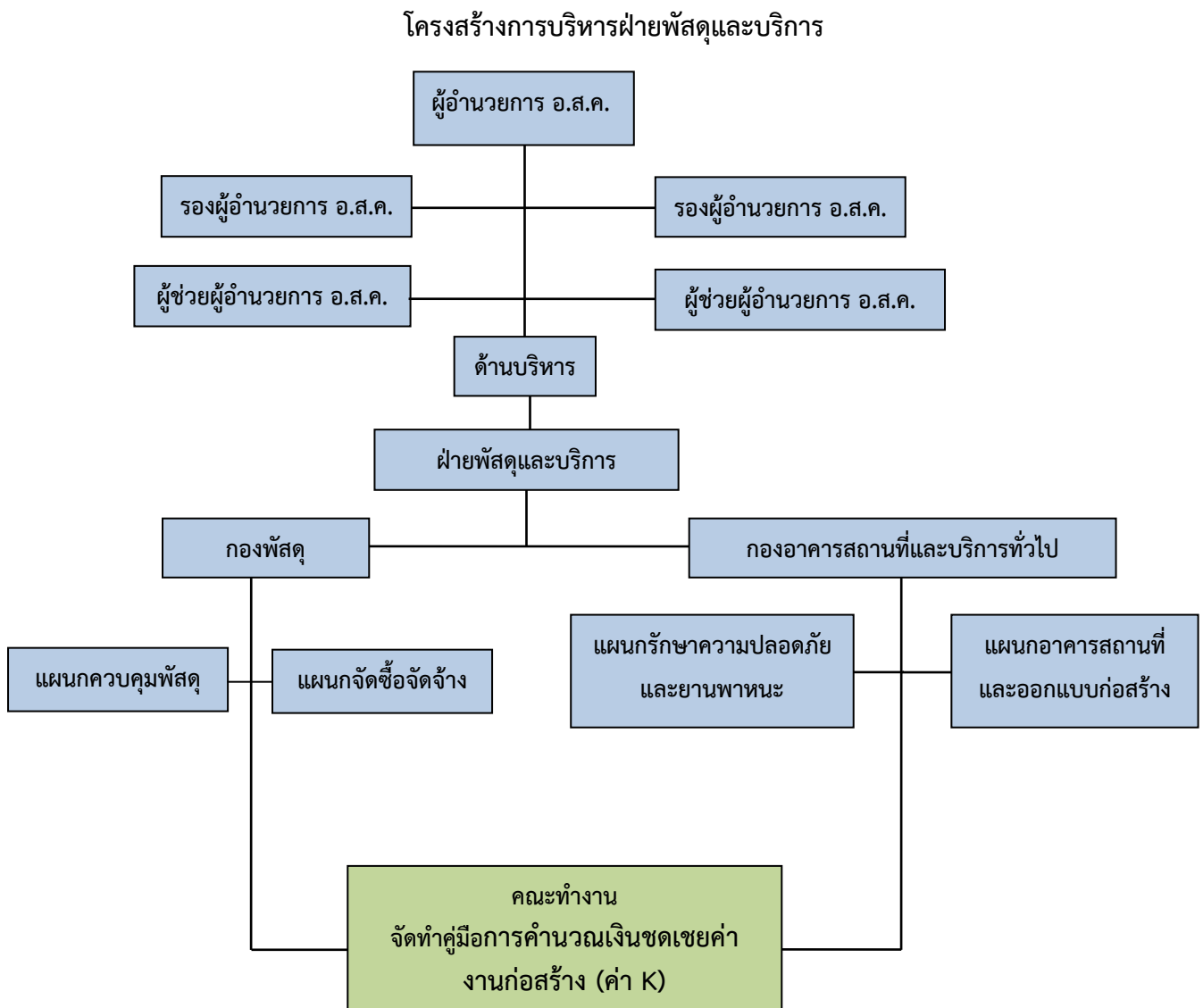
งานคอนกรีตไม่รวมเหล็ก และคอนกรีตตาดคลอง หมายถึง งานคอนกรีตเสริมเหล็กที่หัก ส่วนของเหล็ก ออกมาแยกคำนวณต่างหากของงานฝาย ทางระบายน้ำล้นหรืออาคารชลประทาน ประกอบของเขื่อน ซึ่งมีสัญญาแยกจ่ายเฉพาะงานคอนกรีตดังกล่าวเท่านั้น

งานเจาะ หมายถึง การเจาะพร้อมฝังท่อกรุนาตรูในไม่น้อยกว่า ๔๘ มิลลิเมตร ในชั้นดิน หินผุหรือหินที่แตกหัก เพื่ออัดฉีดน้ำปูน และให้รวมถึงงานซ่อมแซมฐานรากอาคารชลประทาน ถนน และอาคารต่างๆ โดยการอัดฉีดน้ำปูน

บทที่ ๒

โครงสร้างภารกิจของหน่วยงานและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง

๑. โครงสร้างของหน่วยงาน

๒. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน

ฝ่ายพัสดุและบริการ มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวางระบบและการกำกับระบบการจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ งานการควบคุมดูแลคลังพัสดุดกลาง งานอาคารสถานที่ ระบบน้ำ ไฟฟ้า พลังงาน งานรักษาความปลอดภัย งานบริการยานพาหนะ งานกำกับดูแลและการบริหารสัญญาเพื่อให้ได้คุณภาพ งานบริหารความรับผิดชอบต่อภายนอก และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และหรือผู้อำนวยการ โดยแบ่งส่วนงานในระดับกองดังนี้

(๑) กองพัสดุ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานวางระบบและการกำกับระบบจัดซื้อจัดจ้าง การจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์และงานการควบคุมดูแลคลังพัสดุกลาง โดยแบ่งส่วนงานในระดับแผนกดังนี้

๑) แผนกจัดซื้อจัดจ้าง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การศึกษาและวางระบบมาตรฐานเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การวางแผนและกำหนดวิธีจัดซื้อจัดจ้าง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใสเป็นธรรม

มีความพร้อมในการตรวจสอบทุกขั้นตอน

- การศึกษาเปรียบเทียบ และกำหนดราคาในการจัดซื้อจัดจ้าง
- งานการจัดทำรายละเอียด และการประเมินราคากลางของสินค้าหรือบริการที่จัดซื้อจัดจ้าง
- การจัดซื้อจัดจ้าง สินค้าหรือบริการทุกประเภทตามที่ อ.ส.ค. ต้องการ
- การออกใบสั่งซื้อที่ได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ และการติดตามการส่งของ
- การทำสัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง
- งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒) แผนกควบคุมพัสดุ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การศึกษา วางระบบมาตรฐานและจัดทำทะเบียนครุภัณฑ์ และการควบคุมการตรวจสอบ

บัญชีพัสดุ

- การรวบรวมราคาพัสดุตามใบเบิกพัสดุของส่วนงานต่างๆ เพื่อนำส่งฝ่ายบัญชีและการเงิน

และส่วนงานที่เบิกพัสดุเพื่อใช้ในการคำนวณราคาต้นทุน

- การบริหารและการควบคุมคลังพัสดุกลาง
- งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(๒) กองอาคารสถานที่และบริการทั่วไป มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานรักษาความปลอดภัย งานอาคารสถานที่ ระบบน้ำ ไฟฟ้า พลังงาน งานบริการยานพาหนะ งานการออกแบบประเมินราคาส่งก่อสร้างและกำกับดูแล บริหารสัญญาเพื่อให้ได้คุณภาพ งานบริการกรณีจ้างองค์กรภายนอก โดยแบ่งส่วนงานในระดับแผนกดังนี้

๑) แผนกรักษาความปลอดภัยและยานพาหนะ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การวางระบบและบริหารงานรักษาความปลอดภัย
- การป้องกันและรักษาความปลอดภัยพื้นที่ ทรัพย์สิน และบุคคลของ อ.ส.ค.
- การประสานงานและอำนวยความสะดวกเพื่อให้มาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่วางไว้

เป็นไปอย่างถูกต้อง รัดกุม

- การบริหารจัดการด้านยานพาหนะและขนส่งเพื่อปฏิบัติงานของ อ.ส.ค.
- การควบคุม ดูแล การซ่อมบำรุง การจัดทำประวัติการซ่อมบำรุง และทะเบียนประวัติยานพาหนะของ อ.ส.ค.

- การเสียภาษี ต่อทะเบียนยานพาหนะ และการประกันภัยยานพาหนะของ อ.ส.ค.

- งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒) แผนกอาคารสถานที่และออกแบบก่อสร้าง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับ

- การซ่อมบำรุงระบบไฟฟ้า ระบบน้ำ และซ่อมแซมสถานที่

- การจัดการบริการทั่วไป
- การบำรุงรักษาและปรับปรุงภูมิทัศน์
- การสำรวจรังวัด (Survey) พื้นที่
- การออกแบบปรับปรุงอาคารและสถานที่
- การออกแบบก่อสร้างอาคารและสถานที่
- การประเมินราคา และบริหารสัญญาให้ได้คุณภาพ
- การสำรวจความเหมาะสมของพื้นที่
- งานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

บทที่ ๓

หลักเกณฑ์วิธีการปฏิบัติงานและเงื่อนไข

๑. หลักเกณฑ์การปฏิบัติงาน

เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร วิธีการคำนวณและมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีที่มาจาก มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ (แจ้งตามหนังสือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒) เห็นชอบเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ก. เงื่อนไขและหลักเกณฑ์

(๑) สัญญาปรับราคาได้นี้ให้ใช้กับงานก่อสร้างทุกประเภท รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซม ซึ่งเบิกจ่ายค่างานในลักษณะหมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง หมวดเงินอุดหนุนและหมวดรายจ่ายอื่นที่เบิกในลักษณะค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามที่ได้กำหนดนี้

(๒) สัญญาแบบปรับราคาได้นี้ให้ใช้ในกรณีเพิ่มหรือลดค่างานจากค่างานเดิมตามสัญญา เมื่อดัชนีราคาซึ่งจัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์ มีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงจากเดิมขณะเมื่อวันเปิดของประกวดราคา สำหรับกรณีที่จัดจ้างโดยวิธีอื่น ให้ใช้วันเปิดของราคาแทน

(๓) การนำสัญญาแบบปรับราคาได้ไปใช้นั้น ผู้ว่าจ้างต้องแจ้งและประกาศให้ผู้รับจ้างทราบ เช่น ในประกาศประกวดราคาฯ และต้องระบุสัญญาจ้างด้วยว่างานจ้างเหมานั้นๆ จะใช้สัญญาปรับราคาได้ พร้อมทั้งกำหนดประเภทของงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ให้มีการปรับเพิ่มหรือลดค่างานไว้ให้ชัดเจน

ในกรณีที่มียานก่อสร้างหลายประเภทในงานจ้างคราวเดียวกัน จะต้องแยกประเภทงานก่อสร้าง และประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้นๆ และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้

(๔) การขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้นี้ เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้ว ผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป และในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจาก ผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาเรียกเก็บเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญา แล้วแต่กรณี

(๕) การพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และการจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเก็บเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ ต้องได้รับการตรวจสอบและเห็นชอบจากสำนักงานงบประมาณและถือการพิจารณาวินิจฉัยของสำนักงานงบประมาณเป็นที่สิ้นสุด

ข. ประเภทงานก่อสร้างและสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้

ในการพิจารณาเพิ่มหรือลดราคาค่างานจ้างเหมาก่อสร้าง ให้คำนวณตามสูตรดังนี้

$$P = (PO) \times (K)$$

กำหนดให้ P = ราคาค่างานต่อหน่วยหรือราคาค่างานเป็นงวดที่จะต้องจ่ายให้ผู้รับจ้าง

PO = ราคาค่างานต่อหน่วยที่ผู้รับจ้างประมูลได้ หรือราคาค่างานเป็นงวดซึ่งระบุไว้ในสัญญาและแต่กรณี

K = ESCALATION FATOR ที่หักด้วย ๔% เมื่อต้องเพิ่มค่าจ้างหรือบวกเพิ่ม ๔% เมื่อต้องเรียกค่างานคืน

ESCALATION FATOR K หาได้จากสูตร ซึ่งแบ่งตามประเภทและลักษณะงาน ดังนี้

หมวดที่ ๑ งานอาคาร*

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.40 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ St/S}$

หมวดที่ ๒ งานดิน

(๑) งานดิน ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.40 \text{ Et/Eo} + 0.20 \text{ Ft/Fo}$

(๒) งานหินเรียง ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ St/So}$

(๓) งานเจาะระเบิดหิน ใช้สูตร $K = 0.45 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Et/Fo}$

หมวดที่ ๓ งานทาง

(๑) งานผิวทาง PRIME COAT , TACK COAT , SEAL COAT

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.40 \text{ At/Ao} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$

(๒) งานผิวทาง SURFACE TREATMENT SLURRY SEAL

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ At/Ao} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$

(๓) งานผิวทาง ASPHALTIC CONCRETE , PENETRATION MACADAM

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ At/Ao} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$

(๔) งานผิวถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.35 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.15 \text{ St/So}$

(๕) งานท่อระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กและงานบ่อพัก

ใช้สูตร $K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ct/Co} + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.15 \text{ St/So}$

(๖) งานโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็กและงานเชื่อมกันตลิ่ง

ใช้สูตร $K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.25 \text{ St/So}$

(๗) งานโครงสร้างเหล็ก

ใช้สูตร $K = 0.25 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.05 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ St/So}$

หมวดที่ ๔ งานชลประทาน

(๑) งานอาคารชลประทานไม่รวมบานเหล็ก

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ St/So}$$

(๒) งานอาคารชลประทานรวมบานเหล็ก

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.25 \text{ St/So}$$

(๓) งานบานระบาย TRASHRACK และ STEEL LINER

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.45 \text{ Gt/Go}$$

(๔) งานเหล็กเสริมคอนกรีต และ ANCHOR BAR

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.60 \text{ St/So}$$

(๕) งานคอนกรีตไม่รวมเหล็กและคอนกรีตดาดคลอง

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.15 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Ct/Co} + 0.20 \text{ Mt/Mo}$$

(๖) งานเจาะ

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.10 \text{ Ft/Fo}$$

(๗) งานอัดฉีดน้ำปูน

$$\text{ใช้สูตร } K = \text{ค่าางวดงาน} \times \text{Ct-Co/Co}$$

หมวดที่ ๕ งานระบบสาธารณูปโภค

(๑) งานวางท่อ AC และ PVC

๑) ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.50 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Mt/Mo}$$

๒) ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ AC และหรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ ACT/ACo}$$

๓) ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ PVC และหรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.40 \text{ PVCT/PVCo}$$

(๒) งานวางท่อเหล็กเหนียวและท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

๑) ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาท่อและหรืออุปกรณ์ให้

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Mt/Mo} + 0.20 \text{ Et/Eo} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$$

๒) ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อเหล็กเหนียวและหรืออุปกรณ์และให้รวมถึงงาน TRANSMISSION CONDUIT ใช้สูตร $K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.10 \text{ Et/Eo} + 0.30 \text{ GIPT/GIPo}$

๓) ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE และ หรืออุปกรณ์

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.50 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.30 \text{ PET/Peo}$$

(๓) งานปรับปรุงระบบอุโมงค์ส่งน้ำและงาน SECONDARY LINING

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.40 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Et/Eo} + 0.35 \text{ GIPT/GIPo}$$

(๔) งานวางท่อ PVC หุ้มด้วยคอนกรีต

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Ct/Co} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ St/So} + 0.30 \text{ PVCt/PVCo}$$

(๕) งานวางท่อ PVC กลบทราย

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.05 \text{ It/Io} + 0.05 \text{ Mt/Mo} + 0.65 \text{ PVCt/PVCo}$$

(๖) งานวางท่อเหล็กอาบสังกะสี

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.25 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.50 \text{ GIPI/GIPO}$$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้นำเฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยเท่านั้น

(๗) งานก่อสร้างระบบสายส่งแรงสูงและสถานีไฟฟ้าย่อย

๑) งานติดตั้งเสา โครงเหล็กสายส่งและอุปกรณ์ อุปกรณ์ไฟฟ้าเท่านั้น

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.60 + 0.25 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$$

๒) งานก่อสร้างฐานเสาไฟฟ้า(TOWER FOUNDATION) และงานติดตั้ง BOUNDARY POST

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.35 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Ct/Co} + 0.10 \text{ St/So} + 0.15 \text{ Ft/Fo}$$

๓) งานก่อสร้างฐานรากอุปกรณ์ไฟฟ้าสถานีไฟฟ้าย่อย

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.50 + 0.20 \text{ It/Io} + 0.15 \text{ Ct/Co} + 0.15 \text{ St/So}$$

(๘) งานหล่อและตอกเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

๑) งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Ct/Co} + 0.30 \text{ St/So}$$

๒) งานเสาเข็มแบบ CASY IN PLACE

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.30 + 0.10 \text{ It/Io} + 0.25 \text{ Ct/Co} + 0.35 \text{ St/So}$$

ประเภทงานและสูตรต่อไปนี้นำเฉพาะงานก่อสร้างของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเท่านั้น

(๙) งานก่อสร้างสายส่งแรงสูงระบบแรงดัน ๖๙ – ๑๑๕ KV.

๑) ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุและอุปกรณ์ให้

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.80 + 0.05 \text{ It/Io} + 0.10 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ Ft/Fo}$$

๒) ในกรณีที่ผู้รับจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุ

$$\text{ใช้สูตร } K = 0.45 + 0.05 \text{ It/Io} + 0.20 \text{ Mt/Mo} + 0.05 \text{ Ft/Fo} + 0.25 \text{ Wt/Wo}$$

ดัชนีราคาที่ใช้คำนวณตามสูตรที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ จัดทำขึ้นโดยกระทรวงพาณิชย์

K = EXCALATION FACTOR

It = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Io = ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปของประเทศ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

Ct = ดัชนีราคาคาซีเมนต์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Co = ดัชนีราคาคาซีเมนต์ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

Mt = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด

Mo = ดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์) ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

St = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 So = ดัชนีราคาเหล็ก ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 Gt = ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 Go = ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบที่ผลิตในประเทศ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 At = ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 Ao = ดัชนีราคาแอสฟัลท์ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 Et = ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 Eo = ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์ ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 Ft = ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 Fo = ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 ACt = ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 ACo = ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 $PVCt$ = ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 $PVCo$ = ดัชนีราคาท่อ PVC ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 $GIPt$ = ดัชนีราคาท่อเหล็กอาบสังกะสี ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 $GIPo$ = ดัชนีราคาท่อเหล็กอาบสังกะสี ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 PET = ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 PEo = ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา
 Wt = ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่ส่งงานแต่ละงวด
 Wo = ดัชนีราคาสายไฟฟ้า ในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา

๒. วิธีการปฏิบัติงาน

๑) การคำนวณค่า K มีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

- (๑) ในการคำนวณค่า K นั้น อ.ส.ค. จะใช้สูตรการคำนวณใน “หมวดที่ ๑ งานอาคาร” เท่านั้น
- (๒) การคำนวณค่า K จากสูตรตามลักษณะงานนั้น ๆ ให้ใช้ตัวเลขดัชนีราคาวัสดุก่อสร้างของกระทรวงพาณิชย์ โดยใช้ฐานของปีปัจจุบัน เป็นเกณฑ์ในการคำนวณ
- (๓) การคำนวณค่า K สำหรับกรณีที่มีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกค่างานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานนั้น และให้สอดคล้องกับสูตรที่ได้กำหนดไว้
- (๔) การคำนวณหาค่า K กำหนดให้ใช้เลขทศนิยม ๓ ตำแหน่งทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เลขในวงเล็บ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลข คงที่ หน้าเลขสัมพันธ์นั้น

(๕) ให้พิจารณาเงินเพิ่มหรือลดราคางานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้ว่าจ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดของราคามากกว่า ๔ % ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน ๔% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด ๔ % แรกให้)

(๖) ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่า

(๗) การจ่ายเงินแต่ละงวดให้จ่ายค่าจ้างงานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่มหรือค่างานลดลงซึ่งจะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ซึ่งนำมาคำนวณค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้ให้ขอทำความตกลงเรื่องการเงินกับสำนักงบประมาณ

๓. เงื่อนไข/ข้อสังเกต/ข้อควรระวัง/สิ่งที่ควรคำนึงในการปฏิบัติจากการปฏิบัติหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานพบข้อสังเกต ดังนี้

๑) การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีกระบวนการและมีกระบวนการและขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนั้น คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง เพื่อให้การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีความถูกต้อง

๒) การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ต้องเป็นไปด้วยเงื่อนไขหลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตรและวิธีการคำนวณที่ใช้กับสัญญาแบบปรับราคาได้ (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ ว๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒)

๔. แนวคิด/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑) การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K)

คู่มือการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) มติคณะรัฐมนตรีและหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง (สำนักมาตรฐานงานงบประมาณ สำนักงานงบประมาณ ๒๕๕๕ : คำนำ) ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๔ อนุมัติตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ ในการมอบอำนาจให้หน่วยงานภาครัฐเข้าของสัญญามีอำนาจในการพิจารณาคำนวณเงินเพิ่มหรือลด และอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเก็บเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) สำหรับสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท

ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐจึงต้องมีความรู้ และเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานในการตรวจสอบและคำนวณค่า K ให้มีความถูกต้องตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภทงานก่อสร้าง สูตร วิธีการคำนวณ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้ต้องคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ แจ้งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ ว ๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ เพื่อพิจารณาและอนุมัติจ่ายเงินเพิ่มหรือเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างตามเงื่อนไขของสัญญาแบบปรับราคาได้

(ค่า K) ในกรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท และในกรณีสัญญาที่มีวงเงินเกิน ๕๐ ล้านบาท ให้หน่วยงานภาครัฐตรวจสอบและคำนวณค่า K ให้มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณค่า K แล้วส่งให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง

บทที่ ๔

เทคนิคในการปฏิบัติงาน

๑. กลยุทธ์การปฏิบัติ

การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) ให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยกลยุทธ์ต่างๆ ดังนี้

๑) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องศึกษา เงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภท งานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณ เพื่อให้การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีความถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องศึกษาแบบแปลนก่อสร้าง รายการ ประกอบแบบก่อสร้าง และรายละเอียดต่างๆ ในสัญญาจ้างของโครงการให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อความถูกต้องในการแยกประเภทงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้นๆ และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้ในการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

๓) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องทำการคำนวณตัวเลขในวงเล็บให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพัทธ์ และในการคำนวณค่า K ในแต่ละขั้นตอนให้ใช้เลขทศนิยม ๓ ตำแหน่งทุกครั้งโดยไม่มีการปัดเศษ จึงจะทำให้การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีความถูกต้องตามข้อกำหนดที่ระบุไว้

๒. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จะเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งมอบงาน ผู้ปฏิบัติงานจึงดำเนินการคำนวณค่า K โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) จะเริ่มคิดคำนวณได้ต่อเมื่อ

(๑) ผู้รับจ้างส่งงานครั้งละ ๑ งวด

เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งงานงวดที่ ๑ แล้ว คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จะต้องคำนวณเงิน ชดเชยค่า งานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เฉพาะงวดที่ส่งงานเท่านั้น และจะต้องดำเนินการให้ โดยเร็วที่สุด

(๒) ผู้รับจ้างส่งงานมากกว่า ๑ งวด

งานก่อสร้างมีการกำหนดงวดงานเป็นจำนวน ๓ งวด และทางผู้รับจ้างขอส่งงานงวดที่ ๑ และ งวดที่ ๒ พร้อมกัน ทางคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ จะต้องคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญา แบบปรับราคาได้ (ค่า K) เพียงแค่ ๑ ครั้ง (รวมงวด ๑ และงวด ๒) เท่านั้น

(๓) ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาวัสดุ จำเป็นต้องทำการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K) ทางคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ยังจำเป็นต้องดำเนินการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง (ค่า K)

๒) ดำเนินการแยกรายการค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้อยู่ในข่ายการคำนวณค่า K และแยกค่างานแต่ละประเภทให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้ใน การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

๓) นำตัวเลขที่ได้จากดัชนีราคาของกระทรวงพาณิชย์ของเดือนที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานมาแทนค่าในสูตรการคำนวณค่า K โดยสูตรที่ต้องแยกตามประเภทงานก่อสร้างให้ถูกต้อง

๔) ในการคำนวณให้ทำการหารตัวเลขในวงเล็บให้เสร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณ

๕) การคำนวณค่า K ในแต่ละขั้นตอนให้ใช้ทศนิยมเพียง ๓ ตำแหน่งเท่านั้น ห้ามปัดเศษขึ้น เด็ดขาด (หมายถึง ไม่ปัดทศนิยมตำแหน่งที่ ๔ ขึ้นมาให้ตำแหน่งที่ ๓ เช่น ๐.๔๖๒๗ ใช้เป็น ๐.๔๖๒ ไม่ใช่ ๐.๔๖๓)

๖) ค่า K ที่คำนวณได้จะต้องหักด้วย % หรือเพิ่ม ๔ % ทุกครั้ง ส่วนที่เกินคือส่วนที่ต้องโดย จ่ายเงินเพิ่ม หรือเรียกเงิน (หากค่า K มีค่าอยู่ระหว่าง $\pm 4\%$ (๑.๐๔๐ - ๐.๙๖๐) ไม่ต้องจ่ายเงิน ชดเชยค่าก่อสร้างหรือเรียกเงินคืน

๗) กรณีค่า K มีค่าน้อยกว่าหรือมากกว่า ๔% ให้นำค่า K มาพิจารณาจ่ายเงินชดเชยค่าก่อสร้างหรือเรียกเงินคืนตามสูตรที่ได้กำหนดไว้

๘) กรณีที่ผู้รับจ้างส่งงานเกินกำหนดระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาต้องเปรียบเทียบค่า K ระหว่างเดือนที่ส่งงานจริงกับเดือนที่สิ้นสุดระยะเวลาในสัญญาโดยถ้าค่า K ของเดือนใดน้อยกว่าก็ให้ ใช้ค่า K ของเดือนนั้น

*ทั้งนี้ ให้ยึดตามประกาศของสำนักงานประมาณประกาศให้ใช้ ค่า K ในเดือนนั้นๆ วันที่เท่าไร หากประกาศในเดือนนั้นๆ แล้ว ให้รับดำเนินการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

๓. การติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน

คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ติดตามและประเมินผลการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) มีรายละเอียด ดังนี้

๑) กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบและคำนวณค่า K ให้มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การค่า K คำนวณแล้วรายงานให้ผู้อำนวยการหรือผู้มีอำนาจอนุมัติมอบหมายพิจารณาตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง

๒) กรณีสัญญาจ้างที่มีวงเงินค่าจ้างเกิน ๕๐ ล้านบาท คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบและให้คำนวณค่า K ให้มีความถูกต้องตามหลักเกณฑ์การคำนวณค่า K คำนวณแล้วส่งให้สำนักงานประมาณ พิจารณาตรวจสอบและอนุมัติเงินชดเชยค่างานก่อสร้าง

๔. จรรยาบรรณ/คุณธรรม/จริยธรรมในการปฏิบัติงาน

ในการดำเนินการเกี่ยวกับการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจำเป็นต้องมีจรรยาบรรณ คุณธรรม และจริยธรรมที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย จะต้องดำเนินการโดยยึดถือแนวทางและวิธีปฏิบัติ หลักเกณฑ์การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒) เป็นหลักในการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

๒) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ต้องปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ อ.ส.ค.

๓) คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติงานโดยยึดปฏิบัติตามข้อบังคับ อ.ส.ค. ว่าด้วยการพนักงาน ฉบับสมบูรณ์ (ล่าสุด ๒๕๖๐)

ในการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคา (ค่า K) ได้ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ความสำคัญกับจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานโดยใช้จรรยาบรรณสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ตามจรรยาบรรณในการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

๑) การปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเจ้าหน้าที่ ต้องยึดหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ความซื่อสัตย์สุจริต ต้องเป็นผู้ที่ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรีไม่เห็นแก่ประโยชน์อันมิชอบหรืออันมิควรได้หรือแสวงผลประโยชน์ส่วนตนจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยอาจใช้อิทธิพล อำนาจ และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตนและส่งผลเสียต่อหน่วยงานซึ่งเรียกว่า “ประโยชน์ทับซ้อน”

(๒) ความขยันหมั่นเพียร ต้องอุทิศตนและเวลาให้กับการทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถมีความขยันตั้งใจและเอาใจใส่ต่องานในหน้าที่รับผิดชอบให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

(๓) ความรู้ความสามารถ ต้องเอาใจใส่ศึกษาเรียนรู้งานในหน้าที่ เตรียมความพร้อมตลอดเวลา เพื่อให้มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๔) ความมีระเบียบวินัย ต้องประพฤติปฏิบัติตามตัวบทกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่ง ตลอดจนจรรยาบรรณนี้อย่างเคร่งครัด

(๕) การรักษาความลับของราชการ ต้องมีจิตสำนึกแห่งการรักษาความปลอดภัย และปฏิบัติอย่างเคร่งครัดตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและคำสั่ง

(๖) การพัฒนาแบบบูรณาการ ต้องร่วมมือพัฒนาและสร้างสรรค์สำนักงานให้เป็น องค์กรที่มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ เปิดกว้าง ปฏิบัติงานในองค์กรรวม มุ่งเน้นประสิทธิภาพ พลังกายและแรงใจของเจ้าหน้าที่ทุกคน

(๗) การรักษาผลประโยชน์ของทางราชการต้องรักษาผลประโยชน์ของทางการ ในการบริหารและการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินอย่างมีประสิทธิภาพและอย่างประหยัด การรักษาทรัพย์ ของทางราชการให้อยู่ในสภาพที่ดีและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(๘) การสร้างจิตสำนึกที่ดีงาม ต้องมีความรับผิดชอบในเป้าหมายแห่งจรรยาบรรณ การมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้าและกว้างไกล การปรับปรุงตนเองและสำนักงานฯ โดยมีการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ วัฒนธรรม และค่านิยม ของระบบราชการตามหลักกาจัดการภาครัฐแนวใหม่และการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี

(๙) ความถูกต้องความชอบธรรม ต้องยึดหลักความถูกต้อง ชอบธรรม ตามหลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติตนและการปฏิบัติหน้าที่ทั้งปวง

๒) ข้อพึงปฏิบัติตนและข้อพึงปฏิบัติในการทำงาน เพื่อความสำเร็จและความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีดังนี้

- (๑) ประพฤติตนให้เหมาะสมทั้งทางวาจา กิริยามารยาท การแต่งกายบุคลิกภาพและการวางตัว
- (๒) ไม่ประพฤติในทางเสื่อมเสียชื่อเสียงต่อตนเองและต่อสำนักงาน
- (๓) ใส่ใจในการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถพัฒนางานของตนและสำนักงานให้บังเกิดผลดียิ่งขึ้น
- (๔) มีจรรยาบรรณในการประพฤติตน และยึดมั่น สร้างสรรค์ความรักสามัคคีทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน
- (๕) ศึกษาและทำความเข้าใจให้อ่องแท้ในข้อกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติคำสั่ง หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่
- (๖) ศึกษางานในหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างจริงจัง เพิ่มพูนขีดความสามารถของตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดเวลา
- (๗) ศึกษาและพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ ในการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่ด้านการสร้างระบบและการใช้ข้อมูลข่าวสารคอมพิวเตอร์ ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัยอื่นๆ
- (๘) รักษาความลับของทางราชการอย่างเคร่งครัด
- (๙) ไม่ให้ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับงานโดยไม่มีหน้าที่ หรือไม่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจสั่งการ

บทที่ ๕

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

๑. ปัญหาอุปสรรค

- ๑) กรณีมีงานก่อสร้างหลายประเภทรวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน ทำให้แยกประเภทของงานก่อสร้างไม่ตรงตามลักษณะของงานก่อสร้าง จึงส่งผลให้การคำนวณค่า K ไม่เป็นไปตามสูตรที่กำหนดไว้
- ๒) นำรายการวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาคำนวณ ค่า K ให้ได้ผลลัพธ์ที่ไม่ถูกต้อง
- ๓) ใช้ค่าดัชนีในการคำนวณค่า K ไม่ถูกต้อง
- ๔) ค่าคำนวณค่า K โดยใช้ตัวเลขทศนิยมเกิน ๓ ตำแหน่งแล้วปัดเศษขึ้น ทำให้จำนวนเงินเพิ่มมากขึ้น

๒. ข้อเสนอแนะ

- ๑) ต้องศึกษาแบบแปลนก่อสร้าง รายการประกอบแบบก่อสร้าง และรายละเอียดต่าง ๆ ในสัญญาจ้างของโครงการให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อความถูกต้องในการแยกประเภทงานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะของงานก่อสร้างนั้นๆ จะได้คำนวณค่า K ตรงตามสูตรที่กำหนดไว้
- ๒) ต้องศึกษาเงื่อนไขหลักเกณฑ์ประเภทงานก่อสร้าง สูตร และวิธีการคำนวณเพื่อให้การคำนวณค่า K มีความถูกต้องครบถ้วนหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้
- ๓) ค่าดัชนีในการคำนวณต้องใช้ค่าดัชนีราคาในเดือนที่เปิดซองประกวดราคา เปรียบเทียบ กับดัชนีในเดือนที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานเท่านั้น อย่างนำค่าดัชนีในเดือนที่มีคำนวณเด็ดขาด
- ๔) การคำนวณค่า K ในแต่ละขั้นตอนให้ใช้ทศนิยมเพียง ๓ ตำแหน่งเท่านั้น ห้ามปัดเศษเด็ดขาด (หมายถึง ไม่ปัดทศนิยมตำแหน่งที่ ๔ ขึ้นมาให้ตำแหน่งที่ ๓ เช่น ให้ใช้ ๐.๔๓๑๘๐.๔๓๑ ไม่ใช่ ๐.๔๓๒)
- ๕) การขอรับเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องเรียกร้องภายในกำหนด ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้วผู้รับจ้างไม่มีสิทธิที่จะเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป ในกรณีที่ผู้ว่าจ้างจะต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง ให้ผู้ว่าจ้างที่เป็นคู่สัญญาเริ่มเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้างโดยเร็ว หรือให้หักค่างานของงวดต่อไป หรือให้หักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี
- ๖) ข้อเสนอแนะ การตรวจสอบว่าผู้รับจ้างต้องเรียกร้องเงินเพิ่ม ค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายหรือไม่
 - (๑) การส่งมอบงานงวดสุดท้าย หมายถึง การที่ผู้รับจ้างได้ส่งมอบงานเป็นครั้งสุดท้ายของสัญญาจ้างซึ่งบางครั้งการส่งงานที่มีงวดสุดท้ายตามสัญญา แต่เป็นการส่งงานครั้งสุดท้ายก็ถือว่าเป็นการส่งมอบงานงวดสุดท้ายตามเจตนารมณ์ของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๓๒
 - (๒) การนับระยะเวลา ๙๐ วัน ให้เริ่มนับถัดจากวันที่ผู้รับจ้างมีหนังสือส่งมอบงานงวดสุดท้าย จนถึงวันที่ผู้ว่าจ้างประทับตรารับหนังสือที่ผู้รับจ้างขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

(๓) การนับระยะเวลา ๙๐ วัน ให้ใช้นับเฉพาะกรณีส่งงานงวดสุดท้ายเท่านั้น กรณีการส่งมอบงานงวดอื่นๆ ที่มีใช้งานงวดสุดท้าย ผู้รับจ้างมีสิทธิเรียกร้องเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ หากไม่เกินระยะเวลา ๙๐ วัน ของการส่งมอบงานงวดสุดท้าย ตามข้อ ๑)

(๔) กรณีที่มีการยกเลิกสัญญาจ้างเกิดขึ้นก่อนที่ผู้รับจ้างจะส่งมอบงานงวดสุดท้าย ให้ถือว่าวันที่ยกเลิกสัญญาจ้างเป็นวันส่งมอบงานงวดสุดท้าย และการนับระยะเวลา ๙๐ วัน ให้เริ่มนับถัดจากวันยกเลิกสัญญาจ้าง มิใช่วันที่ผู้รับจ้างส่งมอบงานครั้งสุดท้ายก่อนยกเลิกสัญญาจ้าง

(๕) กรณีที่ผู้รับจ้างได้ยื่นหนังสือขอเงินเพิ่มค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ต่อผู้ว่าจ้าง แล้วหากผู้ว่าจ้างส่งเรื่องคืนให้แก่ผู้รับจ้างขอแก้ไขเพิ่มเติม ให้ถือว่าวันที่ส่วนราชการประทับตรารับหนังสือของผู้รับจ้างฉบับแรกเป็นเกณฑ์ในการนับระยะเวลา ๙๐ วัน

(๖) การนับระยะเวลา ๙๐ วัน หากวันที่ครบ ๙๐ วัน ตรงกับวันเสาร์ – อาทิตย์ หรือวันหยุดราชการอื่นๆ ให้หักวันหยุดราชการนั้นออก ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๗) ผู้รับจ้างจะสงวนสิทธิ์เรียกร้องในการขอเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K) เกินกว่าระยะเวลา ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้ายไม่ได้

๗) การตรวจสอบและคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้

(๑) การคำนวณเงินเพิ่มหรือลด จะต้องแยกคำนวณตามประเภทของงานให้ตรงกับสูตรที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง หากงานประเภทใดที่มีได้กำหนดสูตรไว้ ก็ไม่สามารถนำมาคำนวณเงินเพิ่มหรือลดได้

(๒) การใช้ดัชนีราคาในการคำนวณ จะต้องใช้ดัชนีราคาในเดือนที่เปิดซองราคาเปรียบเทียบกับดัชนีในเดือนที่ผู้ว่าจ้างมีหนังสือส่งมอบงาน โดยหนังสือส่งมอบงานของผู้รับจ้างนั้นอาจเป็นหนังสือถึง ผู้ควบคุมงานประธานกรรมการตรวจการจ้าง หรือส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจผู้ว่าจ้างก็ได้ ซึ่งมีการประทับตรารับตาม ระเบียบฯ

(๓) ในงานก่อสร้างบางประเภทที่ส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ ผู้ว่าจ้างเป็นผู้จัดหาวัสดุในการก่อสร้าง บางชนิดให้แก่ผู้รับจ้าง ผู้รับจ้างจะนำค่าวัสดุในการก่อสร้างในส่วนที่ผู้ว่าจ้างจัดหาารวมกับค่างานก่อสร้างในการคำนวณค่า K ไม่ได้

(๔) ค่างานก่อสร้างที่จะนำมาคำนวณค่า K ให้รวมค่าอำนาจการ กำไรและภาษี (FACTOR F) ด้วย โดยหักค่างานที่ไม่อยู่ในข่ายออกก่อนการคำนวณและไม่ต้องหักเงินล่วงหน้าออกจากค่างานก่อนการคำนวณ

(๕) กรณีที่ผู้รับจ้างส่งงานล่าช้ากว่ากำหนดในสัญญา ให้เปรียบเทียบค่า K ในเดือนที่ครบกำหนดสิ้นสุดสัญญากับค่า K ในเดือนที่ผู้รับจ้างส่งงานจริง และให้ใช้ค่า K ที่น้อยกว่ากรณีที่ต้องจ่ายเงินเพิ่มให้กับผู้รับจ้างและให้ใช้ค่า K ที่มากกว่ากรณีที่ต้องเรียกเงินคืนจากผู้รับจ้าง

๓. ถาม – ตอบ

๑) ถาม : ESCALATION FACTOR หรือ "ค่า K" คืออะไร

ตอบ : คือ ตัวเลขดัชนีที่ใช้วัดการเปลี่ยนแปลงของค่างาน ณ ระยะเวลาที่ผู้รับเหมาก่อสร้างเปิดซองประกวดราคาได้ เปรียบเทียบกับระยะเวลาที่ส่งงานในแต่ละงวด โดยมีเงื่อนไขสำคัญ ดังนี้

(๑) จะใช้ "ค่า K" ได้เฉพาะในกรณีที่ผู้รับเหมารับงานจากส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

(๒) ในการทำสัญญาว่าจ้าง คู่สัญญาจะต้องระบุในสัญญาให้ชัดเจนว่า เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ในการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้าง

๒) ถาม : "ค่า K" มีความเป็นมาอย่างไร

ตอบ : การนำ "ค่า K" มาใช้ เริ่มจากในช่วงปี ๒๕๑๖ - ๒๕๑๗ เกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยน้ำมันและวัสดุก่อสร้างสำคัญ คือ เหล็กสำเร็จรูปต่างๆ ขาดแคลนและราคาสูงขึ้นมาก ส่งผลกระทบต่อธุรกิจก่อสร้างโดยตรงและรุนแรง ผู้รับเหมาต่างได้รับความเดือดร้อน บางรายหยุดดำเนินการ บางรายละทิ้งงาน เพราะไม่สามารถรับภาระขาดทุนได้ ขณะเดียวกัน ผู้จ้างเหมา ก็ได้รับผลกระทบด้วยเช่นกัน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติให้นำ "ค่า K" มาใช้ เพื่อช่วยเหลือผู้รับเหมา ให้ได้รับการชดเชยค่าเสียหาย ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการเป็นผู้นำกำหนด หลักเกณฑ์ เงื่อนไข สูตร ประเภท และลักษณะงานที่เข้าข่ายสามารถขอรับเงินชดเชยจากรัฐบาลได้ จนถึงปี ๒๕๒๔ รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกการใช้ "ค่า K" เนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจกลับเข้าสู่ภาวะปกติ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้นำ "ค่า K" มาใช้อีกครั้ง เนื่องจากผลของภาวะเศรษฐกิจที่ขยายตัวในอัตราสูง ก่อให้เกิดการลงทุนอย่างมากในธุรกิจหลายสาขา โดยเฉพาะธุรกิจการก่อสร้าง เพื่อรองรับเศรษฐกิจที่ขยายตัว เป็นเหตุให้วัสดุก่อสร้างสำคัญ คือ เหล็กเส้นขาดแคลนและราคาสูงขึ้นมากอย่างต่อเนื่อง ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างได้รับความเดือดร้อน รัฐบาลจึงให้ความช่วยเหลือโดยมีมติดังกล่าว ให้ใช้ "ค่า K" มาจนถึงปัจจุบัน

๓) ถาม : องค์ประกอบ "ค่า K" มีอะไรบ้าง

ตอบ : "ค่า K" ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

M = ดัชนีราคาสินค้าวัสดุก่อสร้าง (ไม่รวมเหล็กและซีเมนต์)

S = ดัชนีราคาเหล็ก

C = ดัชนีราคาซีเมนต์

G = ดัชนีราคาเหล็กแผ่นเรียบ

F = ดัชนีราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว

A = ดัชนีราคาแอสฟัลท์

E = ดัชนีราคาเครื่องจักรกลและบริภัณฑ์

GIP = ดัชนีราคาต่อเหล็กอาบสังกะสี

AC = ดัชนีราคาท่อซีเมนต์ใยหิน

PVC = ดัชนีราคาท่อ PVC

PE = ดัชนีราคาท่อ HYDENSITY POLYETHYLENE

W = ดัชนีราคาสายไฟฟ้า

I = ดัชนีราคาผู้บริโภคของประเทศ

๔) ถาม : "ค่า K" นอกจากจะให้ประโยชน์แก่ผู้รับเหมาแล้ว ในส่วนของผู้จ้างเหมาจะได้รับประโยชน์ด้วยหรือไม่ อย่างไร

ตอบ : "ค่า K" ใช้เป็นเครื่องมือช่วยเหลือทั้งผู้รับเหมาและผู้จ้างเหมาไปพร้อมกัน กล่าวคือ ช่วยลดความเสี่ยงของผู้รับเหมา กรณีที่ได้รับความเดือดร้อนจากวัสดุก่อสร้างมีราคาสูงขึ้น โดยให้ได้รับการชดเชยในส่วนของผลต่างราคาวัสดุก่อสร้าง ณ วันที่ประกวดราคาได้ เทียบกับวันส่งมอบงานในแต่ละงวด ขณะเดียวกันผู้จ้างเหมาใช้ "ค่า K" เป็นเครื่องมือป้องกันมิให้ผู้รับเหมาเอาเปรียบ โดยการบวกราคาวัสดุก่อสร้างเพื่อการเปลี่ยนแปลงไว้วงหน้ามากจนเกินไป

๕) ถาม : งานก่อสร้างประเภทใดบ้าง ที่อยู่ในเงื่อนไขสามารถใช้ "ค่า K"

ตอบ : งานก่อสร้างที่จะสามารถนำ "ค่า K" มาคำนวณเพื่อขอรับเงินชดเชยได้ มี ๕ ประเภท โดยมีสูตรที่ใช้คำนวณ ๓๕ สูตร ดังนี้

งานอาคาร ๑ สูตร

งานดิน ๓ สูตร

งานทาง ๗ สูตร

งานชลประทาน ๗ สูตร

งานระบบสาธารณูปโภค ๑๗ สูตร

ทั้งนี้ รวมถึงงานปรับปรุงและซ่อมแซมตามประเภทของงานดังกล่าวด้วย

๖) ถาม : การรับเหมาก่อสร้างงานต่างๆ จะทราบได้อย่างไรว่า ประเภทงานนั้นจะใช้สูตรอะไร และจะขอทราบรายละเอียดของสูตรได้จากที่ไหน

ตอบ : โดยทั่วไปผู้รับเหมาเมื่อรับงานจากหน่วยงานราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ซึ่งในสัญญาระบุว่า เป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ในสัญญามักจะระบุสูตรสำหรับประเภทงานนั้นๆ เสมอ อย่างไรก็ตาม หากผู้รับเหมาต้องการทราบรายละเอียดสูตรต่างๆ สามารถสอบถามได้ที่ สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี

๗) ถาม : ตัวเลขที่ใช้แทนค่าในสูตรแต่ละประเภทงานก่อสร้าง ได้มาอย่างไร

ตอบ : ตัวเลขที่ใช้แทนค่าในสูตรแต่ละประเภทงานก่อสร้าง คือ ตัวแปรต่าง ๆ รวม ๑๓ รายการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของ "ค่า K" (ข้อ ๓) ดัชนีราคาดังกล่าวจัดทำและเผยแพร่เป็นประจำทุกเดือน โดยกองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

๘) ถาม : ผู้รับเหมาก่อสร้างจะเรียกร้องให้รัฐบาลจ่ายเงินชดเชยในทุกกรณีได้หรือไม่

ตอบ : แม้ว่าผู้รับเหมาจะทำสัญญากับผู้จ้างเหมา โดยปฏิบัติตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ประเภท และลักษณะงานตามที่กำหนดไว้ในสัญญาแบบปรับราคาได้ครบถ้วนแล้วก็ตาม แต่ผู้รับเหมา也不能เรียกร้องรัฐบาลให้จ่ายเงินชดเชยได้เสมอไป กล่าวคือ จะต้องคำนวณ "ค่า K" โดยใช้สูตรตามประเภทงานก่อสร้าง ณ เดือนที่ส่งมอบงาน เทียบกับ "ค่า K" เดือนที่เปิดซองประกวดราคา ถ้าการเปลี่ยนแปลงของ "ค่า K" แต่ละงวดงานมีค่ามากกว่าร้อยละ ๔ (หรือ ๑.๐๔) ผู้รับเหมาจึงจะสามารถนำ "ค่า K" ไปเรียกร้องขอรับเงินชดเชยได้ แต่ขณะเดียวกัน หาก "ค่า K" ของแต่ละงวดงานมีค่าน้อยกว่าร้อยละ ๔ (หรือ ๐.๙๖) ผู้จ้างเหมาก็จะเรียกค่างานคืนจากผู้รับเหมาในส่วนที่ราคาวัสดุก่อสร้างลดลง โดยอาจใช้วิธีการหักเงินค่างานในงวดถัดไป หรือหักเงินจากหลักประกันสัญญาแล้วแต่กรณี

๙) ถาม : การคำนวณค่า K ทำได้อย่างไร

ตอบ : ค่า K จากสูตรตามได้ระบุไว้ในสัญญา โดยใช้ตัวเลขของตัวแปร ๑๓ ตัวแปรที่จัดทำโดยกระทรวงพาณิชย์ เป็นเกณฑ์ในการคำนวณกรณีที่มิงานก่อสร้างหลายประเภท รวมอยู่ในสัญญาเดียวกัน จะต้องแยกค่างานก่อสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจนตามลักษณะงานนั้น และให้สอดคล้องกับสูตรที่กำหนดไว้การคำนวณค่า K กำหนดให้ใช้ทศนิยม ๓ ตำแหน่ง ทุกขั้นตอนโดยไม่มีการปัดเศษ และกำหนดให้ทำเลขสัมพันธ์ (เปรียบเทียบ) ให้เป็นผลสำเร็จก่อน แล้วจึงนำผลลัพธ์ไปคูณกับตัวเลขคงที่หน้าเลขสัมพันธ์นั้น (ดังตัวอย่าง) ให้พิจารณาเงินเพิ่ม หรือลดราคาต่างงวดงานจากราคาที่ผู้รับจ้างทำสัญญาตกลงกับผู้จ้าง เมื่อค่า K ตามสูตรสำหรับงานก่อสร้างนั้น ๆ ในเดือนที่ส่งมอบงานมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากค่า K ในเดือนเปิดซองประกวดราคามากกว่า ๔ % ขึ้นไป โดยนำเฉพาะส่วนที่เกิน ๔% มาคำนวณปรับเพิ่มหรือลดค่างานแล้วแต่กรณี (โดยไม่คิด ๔% แรกให้) ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถทำการก่อสร้างให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาในสัญญา โดยเป็นความผิดของผู้รับจ้าง ค่า K ตามสูตรต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ในการคำนวณค่างานให้ใช้ค่า K ของเดือนสุดท้ายตามอายุสัญญา หรือค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานจริง แล้วแต่ค่า K ตัวใดจะมีค่าน้อยกว่าการจ่ายเงินแต่ละงวด ให้จ่ายค่างานที่ผู้รับจ้างทำได้แต่ละงวดตามสัญญาไปก่อน ส่วนค่างานเพิ่ม หรือลด จะคำนวณได้ต่อเมื่อทราบดัชนีราคาวัสดุก่อสร้าง ซึ่งนำมาคำนวณค่า K ของเดือนที่ส่งมอบงานงวดนั้น ๆ เป็นที่แน่นอนแล้ว เมื่อคำนวณเงินเพิ่มได้แล้ว ให้ขอทำความตกลงเรื่องเงินกับสำนักงบประมาณ

ตัวอย่าง การคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่า K)

- กำหนดให้ค่า K = ๑
- ในกรณีได้รับเงินชดเชย ค่า K ต้องมากกว่า ๑.๐๔
- ในกรณีที่ต้องคืนเงินชดเชยค่า K ต้องน้อยกว่า ๐.๙๖

งานก่อสร้างอาคารเรียน ๑ หลัง มูลค่า ๒,๕๗๐,๐๐๐.๐๐ บาท

- งวดที่ ๑ ๕๑๔,๐๐๐.- บาท
- งวดที่ ๒ ๓๘๕,๕๐๐.- บาท

- งวดที่ ๓ ๓๘๕,๕๐๐.- บาท
- งวดที่ ๔ ๖๔๒,๕๐๐.- บาท
- งวดที่ ๕ (สุดท้าย) ๖๔๒,๕๐๐.- บาท

ค่าตัวแปรในเดือนเปิดของประกวดราคา วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓

$$I_0 = ๑๑๒.๒, C_0 = ๑๑๑.๗, M_0 = ๑๒๖.๗, S_0 = ๑๔๐.๐$$

สูตรงานอาคาร

$$K = ๐.๒๕ + ๐.๑๕ I_t/I_0 + ๐.๑๐ C_t/C_0 + ๐.๔๐ M_t/M_0 + ๐.๑๐ S_t/S_0$$

ส่งงานงวดที่ ๑ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๓

ค่าตัวแปรในเดือนที่ส่งมอบงาน $I_t = ๑๑๕.๘, C_t = ๑๑๗.๖, M_t = ๑๓๒.๗, S_t = ๑๔๐.๘$

$$K = ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑๑๕.๘/๑๑๒.๒) + ๐.๑๐(๑๑๗.๖/๑๑๑.๗) + ๐.๔๐(๑๓๒.๗/๑๒๖.๗) + ๐.๑๐(๑๔๐.๘/๑๔๐.๐)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑.๐๓๒) + ๐.๑๐(๑.๐๕๒) + ๐.๔๐(๑.๐๔๗) + ๐.๑๐(๑.๐๐๕)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕๔ + ๐.๑๐๕ + ๐.๔๑๘ + ๐.๑๐๐$$

$$= ๑.๐๒๗$$

ค่า K เปลี่ยนแปลงไม่เกิน ๔% ไม่ได้รับเงินชดเชย

ส่งงานงวดที่ ๒ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๓๓

$$I_t = ๑๑๖.๗, C_t = ๑๒๗.๘, M_t = ๑๓๕.๑, S_t = ๑๔๐.๔$$

$$K = ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑๑๖.๗/๑๑๒.๒) + ๐.๑๐(๑๒๗.๘/๑๑๑.๗) + ๐.๔๐(๑๓๕.๑/๑๒๖.๗) + ๐.๑๐(๑๔๐.๔/๑๔๐.๐)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑.๐๔๐) + ๐.๑๐(๑.๑๔๔) + ๐.๔๐(๑.๐๖๖) + ๐.๑๐(๑.๐๐๒)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕๖ + ๐.๑๑๔ + ๐.๔๒๖ + ๐.๑๐๐$$

$$= ๑.๐๔๖$$

ค่า K เปลี่ยนแปลงเกิน ๔% เท่ากับ $๑.๐๔๖ - ๑.๐๔ = ๐.๐๐๖$

จะได้รับเงินชดเชยเพิ่ม = $๐.๐๐๖ \times ๓๘๕,๕๐๐ = ๒,๓๑๓.-$ บาท

ส่งงานงวดที่ ๓ วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๓๓

$$I_t = ๑๑๙.๐, C_t = ๑๖๗.๕, M_t = ๑๓๗.๒, S_t = ๑๔๐.๙$$

$$K = ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑๑๙.๐/๑๑๒.๒) + ๐.๑๐(๑๖๗.๕/๑๑๑.๗) + ๐.๔๐(๑๓๗.๒/๑๒๖.๗) + ๐.๑๐(๑๔๐.๙/๑๔๐.๐)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕(๑.๐๖๐) + ๐.๑๐(๑.๕๑๙) + ๐.๔๐(๑.๐๘๒) + ๐.๑๐(๑.๐๐๖)$$

$$= ๐.๒๕ + ๐.๑๕๙ + ๐.๑๕๙ + ๐.๔๓๒ + ๐.๑๐๐$$

$$= ๑.๐๙๐$$

ค่า K เปลี่ยนแปลงเกิน ๔% เท่ากับ $๑.๐๙๐ - ๑.๐๔ = ๐.๐๕๐$

จะได้รับเงินชดเชยเพิ่ม = $0.050 \times 385,500 = 19,275$ - บาท

ส่งงานงวดที่ ๔ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๓

$$\begin{aligned} It &= 119.5, Ct = 167.5, Mt = 137.2, St = 119.6 \\ K &= 0.25 + 0.15(119.5/112.2) + 0.10(167.5/111.7) + 0.40(137.2/126.7) \\ &\quad + 0.10(119.6/140.0) \\ &= 0.25 + 0.15(1.065) + 0.10(1.499) + 0.40(1.082) + 0.10(0.854) \\ &= 0.25 + 0.159 + 0.149 + 0.432 + 0.085 \\ &= 1.075 \\ \text{ค่า K เปลี่ยนแปลงเกิน } 4\% &\text{ เท่ากับ } 1.075 - 1.04 = 0.035 \\ \text{จะได้รับเงินชดเชยเพิ่ม} &= 0.035 \times 642,500 = 22,487.50 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ส่งงานงวดที่ ๕ วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๓๔

$$\begin{aligned} It &= 119.1, Ct = 151.7, Mt = 138.4, St = 117.1 \\ K &= 0.25 + 0.15(119.1/112.2) + 0.10(151.7/111.7) + 0.40(138.4/126.7) \\ &\quad + 0.10(117.1/140.0) \\ &= 0.25 + 0.15(1.062) + 0.10(1.358) + 0.40(1.088) + 0.10(0.836) \\ &= 0.25 + 0.159 + 0.136 + 0.435 + 0.084 \\ &= 1.064 \\ \text{ค่า K เปลี่ยนแปลงเกิน } 4\% &\text{ เท่ากับ } 1.064 - 1.04 = 0.024 \end{aligned}$$

ในงวดนี้ส่งงานพร้อมครุภัณฑ์ ๔ รายการ เงิน ๑๔๙,๖๐๐.- บาท ประกอบด้วย

๑. กระดานดำ ๘ ชุด ๒๒,๔๐๐.- บาท
 ๒. โต๊ะม้านั่งครู ๘ ชุด ๑๒,๐๐๐.- บาท
 ๓. โต๊ะม้านั่งนักเรียน ๓๒๐ ชุด ๑๑๒,๐๐๐.- บาท
 ๔. เครื่องดับเพลิง ๒ ชุด ๓,๒๐๐.- บาท
- รวม ๑๔๙,๖๐๐.- บาท

ดังนั้น จะได้รับเงินชดเชย = $(642,500 - 149,600) \times 0.024 = 14,232$ บาท

รวมได้รับเงินชดเชยทั้งสัญญา (๕ งวด) = $2,303 + 19,275 + 22,487.50 + 14,232$
= ๗๑,๓๐๗.๘๐ บาท

กรณีการคืนเงินค่า K

สมมติการส่งงานในงวดที่ ๕ (งวดสุดท้าย ๑๕ มกราคม ๒๕๓๔) มีค่าดัชนีชุดต่าง ๆ ดังนี้

$$It = 107.9, Ct = 110.5, Mt = 113.2, St = 105.2$$

$$\begin{aligned}
 K &= 0.25 + 0.15(107.8/112.2) + 0.10(110.5/111.7) + \\
 &0.40(113.2/116.7) + 0.10(115.2/120.0) \\
 &= 0.25 + 0.15(0.960) + 0.10(0.989) + 0.40(0.983) + 0.10(0.965) \\
 &= 0.25 + 0.144 + 0.099 + 0.393 + 0.096 \\
 &= 0.982
 \end{aligned}$$

ค่า K เปลี่ยนแปลงต่ำกว่า ๔% เท่ากับ $0.96 - 0.982 = 0.022$

ในงวดนี้มีค่างานต้องเรียกคืน = $(642,500 - 649,600) \times 0.022 = 15,620$ บาท

รวมได้รับเงินชดเชยทั้งสัญญา (๕ งวด) = $2,313 + 15,620 + 31,482.50 - 15,620$
 $= 43,595.50$ บาท

๑๐) ถาม : การต่ออายุสัญญางานก่อสร้างจากสัญญาเดิม ผู้รับเหมาจะนำ "ค่า K" มาใช้ในช่วงเวลาที่ต้องสัญญาออกไป เพื่อขอรับเงินชดเชยได้หรือไม่

ตอบ : กรณีที่ผู้รับเหมาไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามสัญญา โดยเหตุสุดวิสัย แต่ส่วนราชการผู้ว่าจ้างอนุมัติให้มีการต่อสัญญา และสัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาแบบปรับราคาได้ ผู้รับเหมาสามารถนำ "ค่า K" มาคำนวณเพื่อขอรับเงินชดเชยในช่วงเวลาที่ต่อสัญญาออกไปได้เช่นกัน

๑๑) ถาม : ถ้ารัฐบาลไม่สามารถจ่ายเงินชดเชยให้ผู้รับเหมาได้ทันในงบประมาณที่ส่งมอบงาน แต่จะจ่ายในงบประมาณถัดไป ผู้รับเหมาจะขอคิดดอกเบี้ยกับรัฐบาลได้หรือไม่

ตอบ : การจ่ายเงินชดเชยให้ผู้รับเหมาในกรณีที่ใช้สัญญาแบบปรับราคาได้นั้น หากรัฐบาลต้องจ่ายเงินชดเชยข้ามปีงบประมาณ ผู้รับเหมาไม่สามารถคิดดอกเบี้ยจากรัฐบาลได้ และเป็นหน้าที่ของผู้รับเหมาที่จะต้องรับผิดชอบขอรับเงินชดเชยจากสำนักงานงบประมาณ ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ส่งมอบงานงวดสุดท้าย หากพ้นกำหนดนี้ไปแล้วผู้รับเหมาไม่มีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องเงินชดเชยค่างานก่อสร้างจากผู้ว่าจ้างได้อีกต่อไป

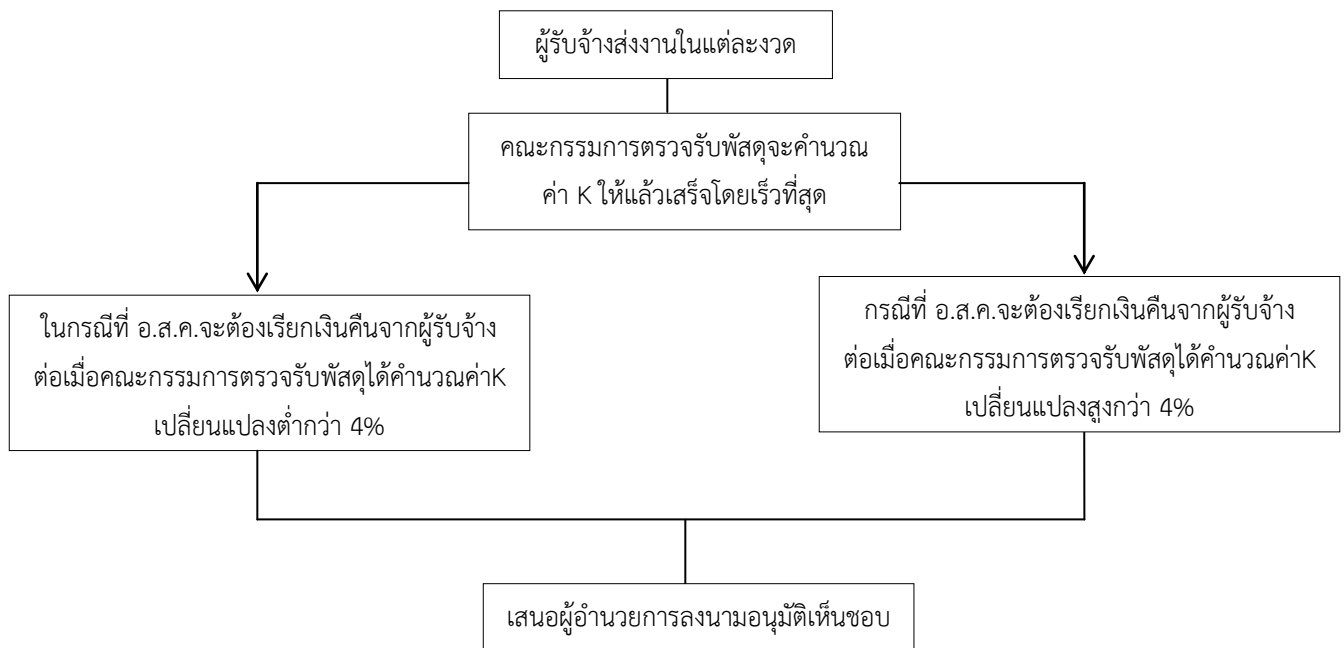
๑๒) ถาม : หากมีปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการคำนวณ "ค่า K" จะสามารถสอบถามได้จากที่ใด

ตอบ : สอบถามรายละเอียดได้ที่สำนักมาตรฐานงบประมาณ สำนักงานงบประมาณ ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒-๒๗๓-๙๐๒๗

๑๓) ถาม : ถ้าประสงค์จะได้ดัชนีในการคำนวณหา "ค่า K" และขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมจะติดต่อได้ที่

ตอบ : กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการจัดทำดัชนีราคาเพื่อใช้ประกอบในการคำนวณหา "ค่า K" และเผยแพร่เป็นประจำทุกเดือน ภายใน ๒ วันทำการของเดือนถัดไป ส่วนผู้ที่ต้องการเอกสารสามารถดาวน์โหลดได้จาก www.price.moc.go.th หัวข้อดัชนีราคาที่ใช้คำนวณค่า K รายงานสำหรับแบบปรับราคาได้ในการประกวดราคาจ้างเหมาก่อสร้างรายเดือน หลังจากนั้นให้เลือกปีและเดือนเป็นการให้บริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

๔. ขั้นตอนการคำนวณเงินชดเชยค่างานก่อสร้างตามสัญญาแบบปรับราคาได้ (ค่าK)

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยทักษิณ
สำนักงานชลประทานที่ ๕ กรมชลประทาน
กองดัชนีเศรษฐกิจการค้า สำนักงานนโยบายยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์

